

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УПРАВЛЯЮЩИЙ ОРГАН ЗАПОРЯДКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

КРН ЦЕНТЪ РІК XXXII Число 166. Джерзи Ситі, Н. Дж., п'ятниця, 18 липня, 1924. VOL. XXXII. No. 166 Jersey City, N. J., Friday, July 18, 1924. THREE CENTS

Організація велитенської фармерської кооперації.

ПІНКАГО, Ілінойс, 16 липня. — Американська Федерация Фармерських Бюр подає до відомої план велитенської фармерської кооперативної організації, яка скоро вийде в життя.

Кооператива має мати 26 мільйонів доларів капіталу, який вона має вживати для продажу збіжжя. Щоприлюд можуть бути тільки самі фармери. Основний капітал буде вносити 4 мільйони доларів.

План нової корпорації дістав уже затвердження секретаря стейту, і скоро почне свою роботу.

ХОЧУТЬ КЛАСТИ КОНЕЦЬ ВЕЛИКИМ ЖЕРТВАМ НА РЕПУБЛІКАНСЬКИЙ ФОНД.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — Вілем Батлер, голова національного комітету републіканської партії, повідомив спеціальний комітет федерального сенату, що має наглядати над жертвами та видатками на вибори, що він буде дивитися, аби ніхто не давав великих жертв для републіканської кампанії. Він не каже, яку жертву буде вважати великою.

До дня 1 липня комітет сей одержав на кошти виборчої кампанії суму 50,000 доларів.

На чолі сенатового комітету для справи виборчих датів стоїть сенатор Бора.

СЕНАТОР ГВІЛЕР ЗА ЛА ФОЛЕТОМ.

ВАШІНГТОН, 16 липня. — Сенатор Гвілер заявив, що він не буде поирати демократичного кандидата Девенса, але кандидатка третьої партії сенатора Ла Фолета.

Як кажуть прихильники Ла Фолета, вони звернуть в своїй передвиборчій агітації голову увагу на східні стейти, які на їх думку будуть свого року рішати вибори.

ДЕБС ЗА ЛА ФОЛЕТОМ.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — Соціалістичний провідник Юджін Дебс, голова американської соціалістичної партії, написав сенаторові Ла Фолетові листа, в якому заявляється виразно за кандидатуру сенатора Ла Фолета, бо він „стоїть за правдою“.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ТИФОМ.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — Ньюйоркський уряд здоров'я остерегає знова населення перед небезпечною тифу, котрий має ширитися через купання в брудних потоках та річках довкола міста.

ПРИМУШУЮТЬ ЩЕПИТИСЯ.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 16 липня. — Міський комендант здоров'я примує всіх осіб, що живуть в наразених віспою округах міста, нащепитися проти сего недуги. Округ складається з трох уллиць, а має до 10,000 осіб.

„ОДЖ ЗА ДОРОГА“.

ВАШІНГТОН, 16 липня. — Департамент рільництва, обчислюючи кошти продукції оджів, прийшов до переконання, що оджі в Америці за дорож. Бюро вияснило і краєвничий промисел признає, що ціни на оджі за високі, але кожний складає вину за високі ціни на другого.

ЗАСУХА В КАНАДІ ВІДБІВАЄТЬСЯ НА ЦІНІ ЗБІЖЖА В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — З Канади прийшли чутки, що наслідком страшних засух, що там тепер панують, збіжжя скоро не допнше. Се зараз вважалося на всіх американських збіжжєвих біржах, де збіжжя зараз підскочило в ціні о 50-процентів.

ЗНИЖАЮТЬ ПРОЦЕНТ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

ВАШІНГТОН, 16 липня. — Федеральна Рада Позичок, яка урядом позичка фармерам, знижила відсотки від цих позичок з півшеста на п'ять процентів.

ДОЩІ ГАСЯТЬ ПОЖАРИ ЛІСІВ.

САН ФРАНЦИСКО, Каліфорнія, 16 липня. — Великі зливи, які навістили нині західні стейти, погасили в багаті місяці пожежі лісів, які почали вже прибирати справді страшні розміри.

Мимо сього, однак, в східній часті стейту Вашингтону та в північній Айдагу ліси горять далі.

ШКАГОВСЬКІ ВЕЛИКИНІ БОЖЕВІЛЬНІ?

ПІНКАГО, Ілінойс, 16 липня. — Адвокати двох молодих студентів-міліонерів дожда за Пінкаго, який стаєть для 4 серпня на суд за звинувачення в крадіжці грошей Роберта Френкса, покійного, що дістав був варонти об'явленням тим, що вони божевільні та за свої звинувачення невідомо.

Щоби се доказати, адвокати будуть нагоє предкадати в суді докази, що об'явленні задукували своєю часу звинувачення в крадіжці грошей батька.

ПРОВІНЦІЯ САСКАЧЕВАН ПРОТИ ПРОГІБІЩІ.

РЕДЖАНА, Саскачеван, 16 липня. — При загальній голосуванню над питанням провінційальної прогібії, прогібії побити поважно більшою голосами.

На місце прогібії завелено урядовою контролю над продажо алкогільних нап'явків.

ПРОТИ РОСПОЛІТКОВАНХ ОФІЦЕРІВ.

МЕКСИКО, 16 липня. — Щоби вже раз покласти кінець військовим революціям у Мексику, анкікунками всімами росполіткуними жовнірами, мексиканський уряд аязєть тепер за спосіб не давати нікому генеральов захищати дово в одній околиці. Одлюк генералу будуть часто знімати, щоби в той спосіб перервати в'язанню в недоволюванні групам.

ФРАНЦУСЬКІ СУДИ ДЛЯ АМЕРИКАНЦІВ.

ПАРІЖ, 16 липня. — Число американських процесів за розводи перед французькими судами зростає з кожним днем. За нинішній один день внесено в суди міста 4 такі нові позви.

ПРИХОДИ УРЯДУ ЗА ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ.

ВАШІНГТОН, 16 липня. — За останній скварбний рік а-мериканський уряд дістав з Панамського Каналу мита в сумі 24 мільйонів, 290,000 доларів. Се найбільша сума мита, одержана за котрий небудь рік до сього часу.

ВЕЛИЧЕЗНІ РАБУНКИ.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — Розбишакі доконали нині двох рабунків у білий день та забрали дорогих камінів на 100,000 доларів.

ВОЛИТЬ СМЕРТЬ, ЯК БІДНОТУ.

Сиракюз, Ню Йорк, 15 липня. — Тут поповнив нині самобійство 50-літній А. Назолін, котрий недавно втратив великий маєток та мусів тепер працювати як фармерський помічник.

ВІДАЛИ ГРАБІЖ.

Повнерули до законних власників ціну бібліотеку і армія хрихєвського монастира о. Василія, забрані свого часу пово-льськими військами і частина старинностей, забраних тимжж військами зі жовківського монастиря. Між тим майном, що прийшло назад в послядня за-конних власників є багато цінних рукописів, стародруків, ікон і інших пам'яток української старовини. Всєж такі чини-мало зі забраних предметів пропало.

ПОЛЯКИ УБИЛИ 60 УКРАЇНЦІВ КОЛИ ВІДБІРАЛИ В НИХ ЦЕРКУВУ.

Люблин, 27 мая. (Почтою). Дня 25 мая ц. р. в селі Кубра-довині, грубєвського повіту, Польки вівірвали православну церкву в Україні. Українці не давали. Польки поклали поліцію. Ця дала кілька салва-да Українців — і убила 60 Укра-їнців, а до 40 ранена. Церкву відібрав польський кєсьонд з кількома Ляхами.

ЧУТКИ ПРО ПОВСТАННЯ В РОСІЇ.

РІГА, 16 липня. — Люди, що перейшли вихідну границю большевицької федерації за посланим кількма дня, опові-дають, що в Росії ховаєть чутки про повстання проти больше-вицького уряду в північно-західних краях.

Вісти з Ленінграду потвер-джують сї чутки. Після цих віст-ок, повстання мали початися рівночасно в околицях міст Ві-тебська, Тверу, Пскова, Ленін-град та Новгороду. Повстанці з'являють комуністичних уряд-ників.

ЛЕТ АМЕРИКАНЦІВ ДОВКОЛА СВАТА.

ЛОНДОН, 16 липня. — Аме-риканські летуни прилетіли нині сюди на авіаційні поля в Кройдлі, лєтшиши з Парижа всєго три години.

На лєтничих полях в Кройд-лі ждали їх величезні товпи вишців, які витали Американців оваційно. Летуни думають від-повічати тут перед далшою до-рогою кількма дня.

НІМЕЦЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ГРОЗЯТ МІНІСТРОВИ.

БЕРЛІН, 16 липня. — Німець-кі націоналістичні газети пишуть, що як лондонська кон-ференція не владється, німець-кий канцлер (прем'єр мініст-рів) Марк буде мусіти вступити зі свого уряду.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

СВОБОДА ПРЕСИ В ПОЛЬЩІ.

Письмо української парла-ментарної репрезентації, спря-моване на адресу православо-го митрополита в Польщі Ди-онізія стало причиною завшєн-няукраїнського тижневика „На-ше життя“, що появляється в Ходмі. Тижневик завшєно за передрук названого писма. Са-мо писмо друкувалося у Львові в друкарні спілки „Діло“. Львів-ська прокуратура пропустила його в цілості і не скресила з нього „ниже тїєї коми“, а холмський прокуратор відікрив у ньому старшині проти-поль-ські та протидержавні гасла, що загрожують цілості „рїчи-сполноотї“. Так то часами вєе другого в надмірній рев-ности.

ПАЛАТА В ЧЕКЕРС.

Палата в Чекерс, в якій від-булася нарада Ерлів з Мєнд-ондловою має сєвою історію. Лєорд Лі подуравні її англій-ському урядови з тим застерє-женням, що буде вона прина-чена виключно для уживку повєсячяного англійського прем'єра. Крім цього ливив Лі відповідний фонд на удерж-вання служби і самої палати. Фондаційний акт між иншим говорить так: „Тому, що ан-глійський прем'єром може стати незможна людина, при-значено для прем'єра, перебу-ваючого в Чекерс, 15 фунтів стерлінгів денно на дрібні ви-датки за кожний дєнь побу-ту в палаті“. Добре буть англій-ський прем'єром!

ЗНОСЯТЬ ПОВІННІ ГОРО-ДЯНИНСТВО.

ТОКІО, 15 липня. — Япан-ський парламент ухвалив закон, після котрого на будуче Япа-нець не буде вже мїг буть рі-вночасно горожаниним Япану та йжемої другої держави, як се моголо було досі. На будуче всякий, хто приїме чуже горо-жанство, тим самим стратить горожанство япанської держ-ави.

УКРАЇНСЬКА ОЩАДНО-ПОЗИЧКОВА КАСА У ПРАЗІ.

З ініціативи Української Селськои Спілки, на підста-ві § 5 п. д. її статуту, засновано в Празі Ощадно-Позичкову Касу, членами якої можуть буть всі українські громадяне, що перебувають в ЧСР. Оплад-но-Позичкова Каса являється автономною установою, що працює на підставі окремого статуту. По своїм завданням і характері операцій Каса є ти-повою кооперативно-кредито-вою організацією для ширших верств громадянства. Висвоє-вєність 3 кч., а пай 30 чл., при чім пай може сплачувати-тись ратами по 5 чл. на місяць. Кожний член Каси незалежно від кількості пай має один рішачий голос. Докладний звіт згодом зявляється на бажанні.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

БОГАТО СВАТ.

Є сунд з іронії доли що на просторах радянської влади, яка не признає церковних свят нині є більше свят як в інших країнах. Тому що понелюк є святим днем комуністів, неді-ля — христин, субота — Жи-дів, а п'ятниця — Магомєтан, є в РСРЦ такі мішані свята, вєд в тижні святують аж 4 дні. Хоч би не всі разом, а по чер-зі — і то в настрєе на неді-ляне безділля.

Большевики вже почали ко-льонізацію України жидами.

НЮ ЙОРК, 16 липня. — Американський вивідник організації „Орта“ в совєтській Росії повідомив жидівський соціалістичний листник „Форвертс“, що він дістав вже вістку з Москви, що совєтський уряд уже почав розділяти Жидам землю на Україні та Криму, переводячи в той спосіб в життя свій план широкої жидівської колонізації.

Земля розділяється Жидам у так оковичу, у котрих уже нахолодять старі жидівські колонії. Найбільший простір землі розколюютьовіжє мєжи Жидів в околиці порту Одеса.

ЛОНДОНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ.

ЛОНДОН, 16 липня. — Нині отворено тут в англійській уряді заграничних справ конференцію альянських держав для справи зв'язу з'ятовіть про питання воєнного відшкодо-вання.

ОТВОРЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ.

короткою промовою, в котрій вказав, що на альянсах яко на поближнє спочинає обов'язок завести мир в Європі. З усіх воєнних питань найважливіше питання репараций (воєного відшкодовання). Для його вирішення зібрався був свого часу конференція з'ятовіть, яка внісела так званий проект Доса. Над сїм проектом і має ралити отса нова конференція альянсів. Мєксоналд закінчує осторожно, що проект Доса треба брати яко одну цілєть.

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Опісля пішли короткі промови французького прем'єра Ерріота та привіти делегатів Італії, Япану й Бєльгії. На вєнесенє сього посланого вибрано прєдсєдатєлем конференції Мєксоналда.

Роботу конференції почато тим, що розділено її на три комісії. Перша комісія має вирішити питання, хто має вирішувати, чи Німеччина сповняє свої зобов'язання після япану Доса. Друга комісія буде застеновлятися над питанням, як привернути німецьку господарську та скварбову справ, себє як з'ятовіть її забрано до панєтєня долгів. Трєта комісія буде розглядати спосіб, яким будєтьє переносити вєнешні оплати наkonto подинних альянських держав.

По коротких дебатах над спосібом вибору та роздєлення сїх комісій замєнено раніше засланєе о годінні 1 в. поудне, а три вибрані комісії зявляєє зарєз то самого дня до роботи.

СТАНОВИЩЕ АМЕРИКАНЦІВ.

Вигляд конференції, після думок газет, будєтьє залежати від становища, як займуть американські представники. Яко представники Зауєчних Дєржав прибули на Конференцію Ерєр Кєлог, американський амбасдор в Англії, та полковник Дїєймєс Логєн, американський обсерватор в репарацийній комісії. Прємєр Мєксоналд і прєм'єр Ерріот зєвєрнули в сєрєбі промовою до Американців, плинєснєч вату агєнції Америк. Відповідаючи на їх привіти, Кєлог зазначєє, що хоча вони не приходять на конференцію яко повнопривіти делегати, вєсє такі американський уряд салєть за вєсланєм конференції як за першим кроком для поладожєння європейського замі-шанєня.

АРЕШТИ БОЛЬШЕВИКІВ У СЕРБІЇ.

БІЛГОРОД, Сєрбія, 16 липня. — З опладу на те, що Трєтий Інтєрнаціонал у Москві зарєдєв оживленє большевицької агітації по всіх краєх Європи, югославянська поліція почала вєе робити прєти сєї агітації відповілі протизакоди.

На зарєдєнє уряду замєнено для дєю тємє робітничі організації, які від покришкою промислової юні ведуть політичнє агітацію. Втора зюна арєстовано вєсє секретарів та прєвіднєчє всіх відділів комуністичної партії. Арєшти відбу-вались спокійно.

Рівночасно уряд почав остру акцію проти македонських Магомєданів.

СВІТОВА БОРОТЬБА ЗА НАФТУ.

ПАРІЖ, 16 липня. — Сюди приїшли американські пра-ковник Купєр, котрий об'їздив західну Азію, зєбраночі матері-яли про боротьбу за перськєю нафту.

Після його зв'язу, за перськєю нафту зборєє не одні Англії та Америкєя, а й Росія.

НОРВЕЖІЯ ЗАДЕРЖУЄ ПРОТИВНИКІВ.

ХРИСТІАНІЯ, 16 липня. — Норвєжський парламент за-дєє від кількох днів вєдєбати над ініціативою прогібії.

Справу розглядано головно з фінансового боку, бо мініст-рство скварбо виказало 30 мільйонів норвєжськє долєвору, які вєно сподєєваться вєстєти з продукції норвєжськє „Шє не дєєсєн“ нафти з лєнєч прєдєвчєчє проєзисної норвєжськє податку від горючки, але коли норвєжє заважєє за задержанєм протівничі мініст-р заважєє, що плин не достє бажаного вєслуду та вєлєкнє плин. Плинєч гоєсованєня бєльшєтє послєдє завєляєє за задержан-нєм протівничі.

Тоді міністри заважєє, що вони зрєчутьє своєо уряду, щоби вєнєса палата парламенту зявєрнула за задержан-нєм протівничі. Мєжєв тоді наступила радикальний кабинет.

